

Zápis

Z obhajoby disertační práce pana Mgr. Petra Čecha

Konaná dne 22. 9. 2014

Téma práce: Žatec a severozápadní Čechy na počátku mladohradištního období (2. polovina 10. století)

Přítomní:

Prof. Jiří Sláma

Prof. Jan Klápště

Doc. Luboš Jiráň

Prof. Jan Sommer

Doc. Martin Oliva

Doc. Miroslav Popelka

Prof. Jan Klápště zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta. Kandidát řádně splnil všechny povinnosti v rámci doktorandského studia a části disertační práce publikoval dílčí výsledky v recenzovaných časopisech a monografiích.

Školitel prof. Jiří Sláma představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho diz. prací. Zdůraznil specifickou povahu zlomkovité pramenné báze z liniových výkopů a navrhl ji k obhajobě.

Kandidát seznámil přítomné se svou dizertační prací. Poukázal zejména na:

- Specifičnost výzkumu silně narušených raně středověkých terénů, které jsou poznávány liniovými výkopy, sníženou možností interpretace a vzorkovou povahu získaných keramických souborů.
- Obecně skromný rozsah archeologických akcí.
- Rozsah žatecké sídelní aglomerace (téměř 100 ha).
- Absenci referenčních souborů, s výjimkou příkopu na náměstí s dochovanou sekvencí keramiky.
- Fakt, že východiskem absolutní chronologie mohl být pouze výzkum RS opevnění předhradí, kde byla získána dendrodata.
- Úzkou návaznost práce na nejnovější zpracování významných souborů z regionu (dipl. práce L. Kosa a M. Kotkové) a nejnovější publikaci k ekonomice RS Žatce.
- V průběhu vzniku práce přibyly významné objemy pramenné materie.

Poté prof. J. Klápště seznámil komisi s posudkem oponenta prof. S. Mozdziocha. Všichni členové komise byli seznámeni s posudkem doc. S. Mozdziocha a polskému jazyku rozumí.

S. Mozdzioch upozorňuje ve svém posudku na rizikovost zpracování keramických souborů prostřednictvím vybraných kvalitativních znaků a návazně na přílišnou úži takto definovaných keramických horizontů.

Oponent prof. J. Macháček na úvod prohlásil, že si odborné práce P. Čecha od počátku cení, zejm. faktu, že P. Čech dokázal za svého působení vybudovat městskou archeologii Žatce. Konstatoval, že vědecká obec od disertační práce očekávala detailní doložení již dříve

vyřčených hypotéz P. Čecha; podle prof. Macháčka je možno vznést metodologické, obsahové a formální pochybnosti.

Prof. Macháček zjišťuje absenci sevřených metodologických pasáží, byť metodologie studia sídlištního materiálu představuje aktuální téma. Po obsahové stránce zpochybňuje sociotopografické závěry P. Čecha (např. pojem „velmožská usedlost“), které bazírují – jak sám kandidát podotkl – na dílčí výpovědi; starší i současné závěry P. Čecha jsou podle prof. Macháčka přeinterpretované. Po formální stránce se domnívá, že některé aspekty nedosahují očekávaného standardu (vyobrazení bez měřítek, chyby v číslování a odkazech na obrázky). Práci tedy z uvedených důvodů nedoporučuje k obhajobě.

Kandidát odpovídá na posudky oponentů:

- Metoda a argumentace jsou závislé na možnostech pramenné báze a poznatky z jednotlivých ploch nelze přímo komparovat. Interpretace tak jsou tvořeny v kontextu celé žatecké aglomerace.
- Termín „velmožská usedlost“ je nouzovým krokem ve snaze o tvorbu narativu.
- Členění keramické sekvence je postaveno na konkrétních stratigrafiích, na rozdíl od starších prací, které pouze reflektují keramické typy.
- S ohledem na povahu poznatků je třeba brát závěry jako hypotetické.

Oponenti se vyjádřili k vystoupení kandidáta

- Prof. J. Klápště upozornil i na možné výhody diferencovaného archeologického poznání mj. i z liniových výkopů (např. Stará Boleslav). P. Čech souhlasil, některé poznatky jeho práce z této skutečnosti benefitují. Ustupuje ale od využití pochozích horizontů ve prospěch metodicky jednoduššího uchopení kvalitně zkoumaných souborů z výplní zahloubených objektů.
- Prof. Klápště požaduje bodové vyjmenování základních poznatků. P. Čech odpovídá: 1) rozčlenění vnitřní plochy aglomerace; 2) vybudování relativní keramické sekvence; 3) publikace k ekonomii RS Žatce.
- Prof. J. Macháček upozorňuje, že vyjádření P. Čecha v rámci obhajoby pokládá za správná, ale postrádá je v textu práce. P. Čech poukazuje na průběžný vývoj interpretací a přírůstek pramenné báze, což je zohledněno v citované literatuře a příslušná argumentace již není v disertační práci opakována.

Diskuse

- Dr. I. Boháčová poukazuje na těžko sdělitelnou osobní zkušenost terénního pracovníka, konstatuje nesnadné podmínky práce, které P. Čech při zpracování disertační práce měl, připomíná, že kritizované závěry práce jsou formulovány jako hypotézy, což je předpoklad rozvoje bádání.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování: počet členů komise 7, přítomno členů komise 5. 3 členové se vyjádřili proti udělení titulu PhD. Jeden člen se vyjádřil pro udělení titulu PhD, jeden člen se zdržel hlasování.

Zapsal: Jan Hasil

